

R4: Verzamelen van casestudy's en beleidsaanbevelingen

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Goede voorbeelden van implementaties	4
<i>Goede voorbeelden en implementaties uit Cyprus</i>	4
Deelname van onderwijzend personeel aan afstandsonderwijs	4
Digitale transformatie van mijn school	5
<i>Goede voorbeelden en implementaties uit Griekenland</i>	6
<i>Goede voorbeelden en implementaties uit Nederland</i>	7
Leraren ondersteunen door grenzen te stellen	7
Gesprekken over cyberpesten	7
<i>Goede voorbeelden en implementaties uit Portugal</i>	7
WebTV AELE	7
Interdisciplinair plan op de Mário Fonseca-scholengroep	8
Scholen aansluiten op IT-diensten van de gemeente	9
<i>Goede voorbeelden en implementaties uit Bulgarije</i>	10
3. Aanbevelingen voor de praktijk	11
Maak een plan!	11
Samenwerking met Stakeholders	12
Duidelijk beleid	13
Aanpak voor risicobeperking	13
4. Beleidsaanbevelingen	15
<i>EU-niveau</i>	15
Ondersteuning van internationaal onderzoek naar alle aspecten van digitalisering	15
De ontwikkeling van nieuwe methoden ondersteunen	15
Het ondersteunen van de opschaling van methodes die bewezen hebben goed te werken	15
<i>Nationaal niveau</i>	16
Voltooiing van de bijscholing van docenten	16
Curriculum afstemming	16
Meer autonomie voor scholen	16
Adequate toewijzing van middelen voor infrastructuur en personeel	17
<i>Lokaal niveau</i>	17
Ondersteuningssysteem voor synergiën tussen industrie en scholen	17
Infrastructuur optimalisatie	17

Dit werk valt onder een [Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationale Licentie](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

1. Inleiding

De verzameling casestudy's en beleidsaanbevelingen is het eindproduct van het Digilead-project, dat veel geleerde lessen samenvat en een weg voorwaarts toont door de ontwikkeling en het testen van de **Digilead Strategie Toolkit**, de **Digilead training** en het **Digilead eLearning Platform**, evenals de vele gelegenheden die de partners hadden om te discussiëren over de *inspiring practices* en uitdagingen waar Europese schoolleiders mee te maken hebben. De Digilead consortiumpartners hebben inspirerende praktijkvoorbeelden verzameld en focusgroepen gehouden met schoolleidingsteams in hun landen. De consortiumpartners komen uit Bulgarije, Cyprus, Griekenland, Portugal en Nederland. Naast de Nederlandse, brengt de European School Heads Association ook de stem van schoolleiders uit vele andere Europese landen.

In dit document presenteert het consortium ideeën die al aangetoond werken en doet het aanbevelingen aan beleidsmakers op Europees, EU-, nationaal, regionaal en lokaal niveau om schoolleiders te stimuleren en te ondersteunen bij de succesvolle digitale transformatie van scholen in Europa. Hoewel de nationale contexten vaak verschillen wat betreft het politieke klimaat, het onderwijsbeleid en de beschikbare middelen, blijven de uitdagingen vaak hetzelfde. Ze kunnen allemaal hun voordeel doen met ideeën die zijn ontwikkeld op basis van de harde lessen van hun collega's.

2. Goede voorbeelden van implementaties

Goede voorbeelden en implementaties uit Cyprus

Deelname van onderwijzend personeel aan afstandsonderwijs

Het gebruik van MS Teams in het leerproces. Initiatieven om het personeel op te leiden in de filosofie van het ontwerpen van cursussen voor afstandsonderwijs.

Primaire doelstellingen en doelen: training, de infrastructuurbehoeften van de school controleren, materiaal maken ter ondersteuning van het onderwijs- en leerproces.

Startperiode implementatie: tijdens de COVID-maatregelenperiode (tussen maart 2020 en het moment waarop de laatste COVID-gerelateerde beperking in de school is opgeheven)

Belangrijkste betrokkenen: schoolleiders en leerkrachten.

Rol van schoolleiders in de praktijk: Het organiseren van de training.

Belangrijkste positieve resultaten van de praktijk: Het benutten van digitale educatieve content om het onderwijsproces te versterken met audiovisueel materiaal. Gebruik van referentieteksten, afbeeldingen, diagrammen, kaarten, video's, audio- en videoclips, audiomateriaal, simulaties, interactieve toepassingen, diagrammen, kaarten, diagrammen, grafieken, kaarten, audiomateriaal, simulaties, interactieve toepassingen.

Uitdagingen: Sommige leerkrachten hadden moeite om zich aan te passen aan nieuwe technologieën en tools om digitale inhoud te creëren, waardoor het opleidingsproces vertraging opliep. Het was een uitdaging om digitale educatieve inhoud van hoge kwaliteit te vinden die aansluit bij het curriculum en leerlingen effectief betrok. Het bewaken van de voortgang van leerlingen en het beoordelen van hun leerproces in een afgelegen omgeving leverde problemen op, omdat traditionele methoden zoals persoonlijke examens niet haalbaar waren. Het was een constante uitdaging om studenten betrokken en gemotiveerd te houden in een leeromgeving op afstand.

Meetbare resultaten: Sommige leerkrachten hadden moeite om zich aan te passen aan nieuwe technologieën en tools voor het maken van digitale inhoud, waardoor het trainingsproces werd vertraagd.

Het vinden van digitale educatieve inhoud van hoge kwaliteit die aansluit bij het curriculum en leerlingen effectief betreft, was een uitdaging.

Het bewaken van de voortgang van leerlingen en het beoordelen van hun leerproces in een afgelegen omgeving leverde problemen op, omdat traditionele methoden zoals persoonlijke examens niet haalbaar waren.

Het was een constante uitdaging om studenten betrokken en gemotiveerd te houden in een leeromgeving op afstand.

Geleerde lessen: Een uitgebreide training voor leerkrachten over digitale tools en het maken van inhoud is cruciaal voor een succesvolle implementatie. Scholen moeten investeren in strategieën om leerlingen te betrekken bij een virtuele omgeving, zoals interactieve inhoud en

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

samenwerkingsprojecten. Het ontwikkelen van nieuwe beoordelings- en evaluatiemethoden die geschikt zijn voor leren op afstand is noodzakelijk.

Aanbevelingen

- Middelen toewijzen voor voortdurende training en ondersteuning van leerkrachten in digitale pedagogie.
- Infrastructuurcontrole: De technologische infrastructuur van de school regelmatig beoordelen en upgraden om aan de veranderende behoeften te voldoen.
- Moedig leerkrachten aan om samen te werken en beste praktijken uit te wisselen om digitale inhoud effectief te gebruiken.
- Zorg voor robuuste maatregelen voor gegevensbeveiliging en privacy om gevoelige informatie te beschermen.
- Voortdurend feedback van leerkrachten, leerlingen en ouders verzamelen om de ervaring van het afstandsonderwijs te verbeteren. Ouders en de gemeenschap betrekken bij de ondersteuning van afstandsonderwijs, met inbegrip van het verstrekken van middelen en een stimulerende thuisomgeving.

Digitale transformatie van mijn school

De leider geeft leerkrachten de kans om hun kennis te vergroten over digitale hulpmiddelen die ze in de klas kunnen gebruiken. Via een Erasmus KA122 project kunnen leerkrachten door Europa reizen en seminars over dit onderwerp bijwonen. Ze bezoeken ook andere Europese scholen voor "job shadowing" om goede praktijken voor het gebruik van ICT in de klas te observeren. Wanneer de reizende leerkrachten terugkeren naar school, delen ze hun kennis en ervaring met hun collega's. Ze organiseren lessen waarin ze proberen om ICT in de klas te gebruiken. Ze organiseren lessen waarin ze de nieuwe kennis proberen te implementeren. Collega's observeren de lessen en er volgen discussies. De schoolleider ondersteunt dit proces.

Primaire doelstellingen en doelen: ICT-apparatuur uitbreiden en de infrastructuur van de school verbeteren. Het onderwijzend personeel ondersteunen bij het gebruik van ICT in het onderwijs- en leerproces. Ontwikkelen van de digitale geletterdheid van leerlingen en leerkrachten in de huidige technologische wereld.

Beginperiode uitvoering: periode vóór de COVID-maatregelen (vóór 2020 maart)

Belangrijkste betrokkenen: schoolleiders, leerkrachten, leerlingen.

Rol van schoolleiders in de praktijk: Zoals hierboven vermeld, zijn leiders de sleutelfiguren voor de digitale transformatie van de school. Ze ontwikkelen de digitale strategie voor de school samen met de leerkrachten. Ze verwerven financiële steun van externe belanghebbenden om de ICT-apparatuur uit te breiden en de infrastructuur van de school te verbeteren. Ze ondersteunen leerkrachten om deel te nemen aan Erasmusmobiliteiten en andere geschikte trainingsprogramma's om geavanceerde technologieën in hun onderwijs toe te passen en te gebruiken. Ze bespreken de voor- en nadelen van lesgeven en leren met digitale technologieën.

Belangrijkste positieve resultaten van de praktijk: Leerkrachten voelen zich nu zekerder bij het gebruik van ICT in hun lessen. Ze delen goede praktijken en leerlingen genieten meer van de lessen.

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

Uitdagingen: Soms is het moeilijk om belanghebbenden te overtuigen om het benodigde geld te bieden. Bovendien kunnen leerkrachten aarzelen om zichzelf uit te dagen en nieuwe methoden toe te passen in hun lessen.

Geleerde lessen: Scholen moeten zich aanpassen aan de nieuwe status quo die ICT in de wereld van vandaag heeft gebracht.

Aanbevelingen: Deze generatie studenten is niet vreemd aan technologie en het is niet meer dan logisch dat onderwijsmethoden die hier gebruik van maken effectiever zullen zijn. Aanpassen aan deze nieuwe uitdagingen is noodzakelijk.

Goede voorbeelden en implementaties uit Griekenland

- Online cursussen tijdens de COVID-19 pandemie.
Alle leerkrachten en studenten moesten de schoollessen online uitvoeren via het Webex-platform. Dit was mogelijk omdat er al een platform was waarop de docenten, klassen en studenten voor elke school waren georganiseerd. In korte tijd werden de lessen routine. Daarnaast begonnen andere digitale hulpmiddelen aantrekkelijkere onderwijservaringen te creëren. *Peer learning* was nuttig en succesvol voor zowel de groepen studenten als docenten.
- Er werden asynchrone platforms gebruikt om het onderwijsproces te verbeteren:
  - e-me
  - E-klasse

Deze platforms bestonden wel, maar werden niet gebruikt. Tijdens de pandemie werden docenten en studenten gedwongen om ze te gebruiken om opdrachten en studiemateriaal te uploaden. De synchrone platforms omkaderden het proces van online cursussen.

- Enkele scholen gebruikten andere digitale hulpmiddelen, zoals:
  - Padlet
  - Kahoot
  - Google formulieren/quiz
  - Google-documenten
  - Wordwall

Deze hulpmiddelen werden gebruikt om het onderwijsproces te verbeteren en de interesse en aandacht van de leerlingen te trekken. Er moet echter op gewezen worden dat slechts enkele leerkrachten deze hulpmiddelen konden gebruiken.

- eTwinning projecten
Leerlingen leerden het onlineplatform en de verschillende tools van eTwinning te gebruiken. Ze planden online bijeenkomsten met leeftijdsgenoten uit andere landen en wisselden ervaringen uit.
Deze ervaring ontwikkelde nieuwe vriendschappen en studenten voelden zich minder geïsoleerd.
- Robotica

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

Tijdens de e-twinningprogramma's communiceerden leerlingen uit verschillende landen online en probeerden ze de robot te bewegen. Op deze manier raakten de leerlingen vertrouwd met robotica, deden ze actief mee en waren ze enthousiast, en tot slot was het een gelegenheid om de Engelse taal uitgebreid te gebruiken.

Initiatieven als deze zijn steeds meer nodig in het onderwijs.

Goede voorbeelden en implementaties uit Nederland

Leraren ondersteunen door grenzen te stellen

Een aantal scholen heeft een beleid ingevoerd ter bescherming van de grenzen van leraren. Als een leerkracht uit het onderwerp of de eerste regels van de e-mail de indruk krijgt dat de e-mail boos of agressief is, moet hij of zij de e-mail verwijderen en de ouders meteen bellen en aangeven dat ze de e-mail niet hebben gelezen, maar dat ze vanaf het begin de indruk kregen dat de e-mail boos was en dat ze een afspraak willen maken om erover te praten. Leerkrachten rapporteerden dat dit al de eerste druk van de emoties van de ouders wegnam, en vaak was het gesprek zelf lang niet zo verhit. Het betekende ook dat het niet 'aansleept' voor de leerkrachten.

Een ander voorbeeld van grenzen stellen is het gebruik van de functie 'uitgesteld verzenden'. Schoolleiders kunnen leerkrachten vertellen dat er niet van hen verwacht wordt dat ze buiten werktijd werken, maar in het geval dat ze dat wel doen, of ouders besluiten om late e-mails te sturen, kan een school het beleid maken om het versturen van de e-mail 'uit te stellen' tot binnen kantooruren.

Beide voorbeelden worden aan het begin van het schooljaar aan zowel leraren als ouders gecommuniceerd middels een beleidsboekje. Het is belangrijk dat de schoolleider hierin altijd achter de leerkracht staat.

Gesprekken over cyberpesten

Een school met veel problemen rond cyberpesten organiseerde een bijeenkomst voor leerlingen waar ze berichten lieten zien die eerder waren verzonden in een groepschat van leerlingen, waarbij de namen waren vervaagd, en de leerlingen vroegen wat ze van de berichten vonden. De scholen meldden dat het een enorme impact had op de 'pester' toen alle klasgenoten zeiden dat een bepaald bericht 'niet oké' was.

Goede voorbeelden en implementaties uit Portugal

WebTV AELE

WebTV AELE is een project dat is ontworpen om informatieve updates, boeiend nieuws en hoogtepunten te bieden aan de scholengemeenschap van Lousada. Om dit te bereiken hebben we televisies geïnstalleerd in zes van onze scholen, waarop relevante informatie en activiteiten worden uitgezonden. Dit omvat schoolupdates en evenementen die door de gemeente worden georganiseerd, verrijkt met tekst, afbeeldingen en video's zodat de gemeenschap getuige kan zijn van deze momenten. Onze inhoud wordt voortdurend ververs, zodat leerlingen op elk gewenst moment

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

toegang hebben tot het nieuws en kunnen controleren of hun activiteiten aan bod zijn gekomen. Deze inhoud wordt beheerd via een speciaal platform. Naast de genoemde informatie bieden we ook weersvoorspellingen, realtime updates en actueel nieuws van RTP (Portugese Radio TV) via RSS feeds. Dit is begonnen na de periode van post-COVID-maatregelen (die ingaat nadat de laatste COVID-gerelateerde beperking van de school is opgeheven).

Doelstelling: Informatie en activiteiten binnen de schoolgemeenschap verspreiden en delen.

Belangrijkste betrokkenen: schoolleiders, leerkrachten, leerlingen, ouders, lokale overheid.

Rol van schoolleiders: De informatie delen met de andere scholen. Deze gezamenlijke aanpak bevordert niet alleen het gevoel van eenheid, maar ook de uitwisseling van beste praktijken en innovatieve ideeën.

Resultaten: Het belangrijkste resultaat van dit initiatief voor interne schooltelevisie is de grotere betrokkenheid van zowel leerkrachten als leerlingen. Door dit initiatief zijn we getuige geweest van een toename in hun deelname en betrokkenheid bij verschillende aspecten van het schoolleven. Leerkrachten zijn enthousiaster over het gebruik van het tv-platform om educatieve inhoud en nieuws te delen, terwijl leerlingen actief betrokken zijn bij het kijken naar, deelnemen aan en op de hoogte blijven van schoolactiviteiten. Deze verhoogde betrokkenheid verrijkt niet alleen de algehele leerervaring, maar bevordert ook een sterker gemeenschapsgevoel binnen de school. Het stimuleert samenwerking, communicatie en een gedeelde toewijding om optimaal gebruik te maken van dit innovatieve onderwijsmiddel.

Uitdaging: Een van de centrale uitdagingen waar we voor staan is hoe we leerkrachten effectief kunnen motiveren en ondersteunen bij het delen van hun educatieve activiteiten en ervaringen. Deze taak houdt niet alleen in dat we ervoor zorgen dat leerkrachten zich zelfverzekerd en bevoegd voelen om bij te dragen, maar ook dat we een systeem creëren dat de naadloze verspreiding van hun waardevolle inzichten en praktijken vergemakkelijkt.

Aanbevelingen:

- Werk de informatie regelmatig bij.
- Geef prioriteit aan de verspreiding van afbeeldingen en video's.
- Overweeg het gebruik van 65-inch tv's voor effectieve uitzendingen.

Interdisciplinair plan op de Mário Fonseca-scholengroep

Het proces van interdisciplinaire samenwerking omvat de verkenning en ontwikkeling van essentiële leerresultaten die gemeenschappelijk zijn voor verschillende vakken. Het doel is om de onderwijstijd te optimaliseren door in gedeelde inhoud te duiken vanuit verschillende perspectieven en toepassingen. Na de succesvolle ervaringen van het vorige academische jaar zijn er al verschillende voorstellen uitgewerkt, met de mogelijkheid om er nog meer te creëren. Deze inspanning sluit aan bij de doelstellingen van het MAIA-project, dat in het huidige academiejaar zal worden geïmplementeerd. De coördinatie van dit initiatief is gecentraliseerd in de rol van de klasdirecteuren. Om dit hele proces te documenteren is een speciaal platform gecreëerd. Dit initiatief ging van start vóór de COVID-19 pandemie.

Doelstelling/doel: Samenwerking tussen leerkrachten; Samenwerking tussen leerkrachten en kwaliteitsvol leren;

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

Belangrijkste betrokkenen: schoolleiders, leerkrachten, leerlingen, lokale overheid.

Rol van schoolleiders: faciliteerden en stimuleerden de groep om het project te ontwikkelen en te implementeren.

Resultaten: De resultaten van dit proces van interdisciplinaire samenwerking zijn veelzijdig en leveren aanzienlijke voordelen op voor zowel leerkrachten als leerlingen. Een van de belangrijkste resultaten is de verbetering van de samenwerking tussen leerkrachten. Door samen te werken over verschillende onderwerpen heen, bevorderen leerkrachten sterkere professionele relaties, delen ze innovatieve onderwijsmethoden en krijgen ze een breder perspectief op pedagogie. Deze samenwerking bevordert een cultuur van voortdurende verbetering en wederzijdse ondersteuning onder het onderwijzend personeel.

Bovendien vertaalt de gezamenlijke aanpak zich ook in betere leerresultaten voor leerlingen. Als docenten hun inspanningen coördineren om gemeenschappelijke leerdoelen te verkennen, profiteren leerlingen van een meer samenhangende en geïntegreerde onderwijservaring. Ze kunnen ideeën uit verschillende vakken met elkaar verbinden, waardoor hun kritisch denkvermogen, probleemoplossend vermogen en begrip van complexe onderwerpen verbetert. Het resultaat is dat leerlingen niet alleen kennis verwerven, maar ook het vermogen ontwikkelen om deze op een meer holistische en betekenisvolle manier toe te passen.

Uiteindelijk leidt interdisciplinaire samenwerking tot leerervaringen van hogere kwaliteit voor studenten, waardoor ze een goed afgeronde opleiding krijgen die hen voorbereidt om effectief door de onderling verbonden wereld van kennis te navigeren.

Uitdaging: De uitdaging om te delen en samen te werken tussen verschillende disciplines kan veelzijdig zijn. Het gaat om het overwinnen van institutionele en logistieke barrières die effectieve communicatie en samenwerking in de weg kunnen staan. Deze moeilijkheden kunnen bestaan uit conflicterende roosters onder docenten, verschillen in onderwijsmethoden.

Aanbevelingen: We hebben de kwartaalrapporten beschikbaar voor analyse, zodat we de voortgang van het project kunnen volgen. Samenwerking is cruciaal om de kwaliteit van het leren te verbeteren.

Link: <https://articulardmf.wixsite.com/meusite>

Scholen aansluiten op IT-diensten van de gemeente

Eind 2019 sloot de IT-afdeling van de gemeente Lousada overeenkomsten met het ministerie van Onderwijs, met name met de internetprovider die verantwoordelijk is voor de basisscholen en kleuterscholen. Deze overeenkomsten waren gericht op het verbeteren van de connectiviteit tussen gemeentelijke diensten en de basisscholen onder haar administratieve jurisdictie.

Doelstelling: Het doel was om een robuuste communicatie-infrastructuur op te zetten die een tweeledig doel kon dienen. Ten eerste moest het IT-team van de gemeente snel en efficiënt kunnen reageren op de IT-ondersteuningsbehoeften van basisscholen en kleuterscholen. Dit reactievermogen was cruciaal om ervoor te zorgen dat alle technische problemen of uitdagingen waarmee deze onderwijsinstellingen te maken kregen, snel konden worden aangepakt, zodat verstoringen van de onderwijs- en administratieve processen tot een minimum beperkt bleven. Ten tweede was de communicatie-infrastructuur ook bedoeld om tegemoet te komen aan de behoeften van het operationele personeel, met name op het gebied van coördinatie en personeelsbeheer. Dit omvatte het stroomlijnen van de communicatiekanalen, het verbeteren van de coördinatie-inspanningen en

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

het verbeteren van het personeelsbeheer binnen de gemeente. Het doel was om een systeem te creëren dat niet alleen IT-ondersteuning bevorderde, maar ook effectieve samenwerking en toewijzing van middelen vergemakkelijkte, waardoor uiteindelijk de algehele efficiëntie en effectiviteit van gemeentelijke diensten werd verbeterd.

Belangrijkste betrokkenen: schoolleiders, lokale overheid.

Resultaten: Het vergroten van de nabijheid tussen de IT-gebruikers en het IT-ondersteuningsteam.

Uitdaging: Naast de technische moeilijkheden die computernetwerken met zich meebrengen, waren de uitdaging om verschillende organisaties van verschillende gebieden erbij te betrekken en alle bureaucratie die erbij kwam kijken de belangrijkste uitdagingen.

Aanbevelingen: Een goede infrastructuur, de nabijheid van een IT-ondersteuningsteam en de betrokkenheid van lokale overheden kunnen sleutelfactoren zijn voor een succesvolle digitale transformatie. Wees je ervan bewust dat initiatieven voor digitale transformatie alleen mogelijk zijn als een solide basis wordt vertaald in een capabele netwerkinfrastructuur, adequate IT-middelen en mensen die dezelfde visie delen.

Goede voorbeelden en implementaties uit Bulgarië

De digitale transformatie in Bulgaarse scholen bevindt zich nog in de beginfase. De overheid investeert in infrastructuur, digitale inhoud en training van leerkrachten en schoolleiders, maar de top-down benadering komt niet overeen met de specifieke kenmerken van de school en de werkelijke behoeften van scholen en hun personeel. Veel scholen missen een strategische aanpak voor digitalisering en veel van de geïdentificeerde beste praktijken en resultaten zijn te danken aan initiatieven van individuen, zowel van directeuren als van leerkrachten. Hoewel er financiering beschikbaar is via verschillende nationale programma's, hangt het gebruik ervan af van de beschikbaarheid van projectmanagementvaardigheden van het pedagogisch personeel.

Aanbevelingen voor de praktijk

De rol van leiderschap in implementatiestrategieën

Schoolleiders spelen een cruciale rol bij het bieden van de nodige plannen, activiteiten en middelen voor een succesvolle digitale transformatie, aangepast aan de specifieke kenmerken van elke school. Daarom moeten ze zorgen voor een creatieve omgeving en effectieve communicatie, en hun teams leiden om uitdagende doelen te bereiken voor het implementeren van technologische vooruitgang in alle schoolprocessen.

De schoolleider moet de digitale implementatie zorgvuldig plannen en beheren en goed communiceren met de leerkrachten. Een verandering in de omgeving kan alleen plaatsvinden wanneer nieuwe technologieën worden gebruikt en leerkrachten hun kwalificaties verbeteren door gespecialiseerde training te volgen voor het gebruik van elektronische hulpmiddelen in hun dagelijkse lespraktijk.

Effectief gebruik van technologie

Digitale hulpmiddelen en instrumenten moeten al vanaf de basisschool worden gebruikt, omdat de eerste jaren cruciaal zijn voor het ontwikkelen van fundamentele cognitieve vaardigheden bij leerlingen, het stimuleren van individuele kwaliteiten en het vormen van de eerste gewoonten op het gebied van informativaardigheden. De digitale tools en hulpmiddelen bieden, wanneer ze afgestemd zijn op de

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

leeftijdsgelinkte inhoud en het curriculum, een platform voor lessen op maat, waarbij interactief leren, werken in teams en actieve deelname van zowel leerlingen als leerkrachten gestimuleerd wordt.

Aanbevelingen voor beleidsmakers

Toegang tot financiering en middelen

- Adequate financiering: Toewijzing van voldoende middelen voor het invoeren van technologie.
- Rechtvaardige toegang: Beleid dat ervoor zorgt dat alle scholen, ongeacht hun grootte of locatie, toegang hebben tot de benodigde middelen.
- Investeren in infrastructuur: Beleid dat een robuuste digitale infrastructuur en snel internet bevordert.

Beleidskader

- Privacy en beveiliging van gegevens: Beleid om de gegevens en privacy van studenten te waarborgen.
- Leerplan digitale geletterdheid: Integratie van onderwijs in digitale geletterdheid in het curriculum.
- Open leermaterialen: Beleid ter ondersteuning van het gebruik van Open Educational Resources (OER) om kosten te verlagen.

Samenwerking

- Publiek-private partnerschappen: Beleid voorstellen om de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en de industrie te bevorderen.

3. Aanbevelingen voor de praktijk

Schoolleiders spelen een cruciale rol bij het ondersteunen van de digitale transformatie van scholen. Het Digilead project wil deze uitdagende taak begeleiden met de [Digilead Strategie Toolkit](#), de [Digilead training](#) en het [Digilead eLearning Platform](#). De volgende algemene aanbevelingen voor Europese schoolleiders voor een succesvolle digitale schooltransformatie worden allemaal in detail besproken in de resultaten van het Digilead project.

Maak een plan!

Veel scholen zijn gedwongen om te digitaliseren tijdens de sluitingsperiode van de school zonder dat er tijd was voor voorbereiding en planning; nu is er echter de gelegenheid om een stap terug te doen en een plan te maken. Het implementeren van de digitale transformatie van een school zonder een goed doordacht plan kan leiden tot inefficiënties, weerstand en mogelijke mislukkingen. Een uitgebreid plan is om verschillende redenen essentieel. Ten eerste biedt **een plan** een **strategische visie** op de manier waarop digitale technologieën worden geïntegreerd in de onderwijsomgeving, waarbij de implementatie wordt afgestemd op de bredere missie en het imago van de school. Het zorgt ook voor **een effectieve toewijzing van middelen**, inclusief budgettering voor technologieaankopen, professionele ontwikkeling, infrastructuurverbeteringen en voortdurende ondersteuning.

Bovendien stelt een plan een **tijdslijn** vast en identificeert het **mijlpalen** voor de implementatie van digitale transformatie, waardoor een geleidelijke invoering van technologie mogelijk wordt en ervoor wordt gezorgd dat kritieke mijlpalen op tijd worden gehaald. Planning vergemakkelijkt de **betrokkenheid van belanghebbenden**, waaronder **leerkrachten, leerlingen, ouders en de gemeenschap**. Het biedt een kader om deze belanghebbenden bij de besluitvorming te betrekken, ervoor te zorgen dat hun inbreng wordt overwogen en eventuele zorgen of weerstand weg te nemen. Digitale transformatie vereist vaak dat leerkrachten nieuwe vaardigheden verwerven en een goed gestructureerd plan bevat **voorzieningen voor professionele ontwikkeling**, zodat leerkrachten voldoende worden opgeleid om technologie effectief in hun lesmethoden te integreren.

Daarnaast is planning cruciaal om te beoordelen in **hoeverre de infrastructuur van de school gereed is**, om noodzakelijke verbeteringen te identificeren en om de stappen te bepalen die nodig zijn om een robuuste digitale omgeving te creëren. Het toenemende gebruik van digitale hulpmiddelen brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om gevoelige gegevens te beschermen. Een plan bevat **strategieën voor het aanpakken van problemen met gegevensbeveiliging en privacy**, het opstellen van beleid en praktijken om informatie te beschermen en het voldoen aan relevante regelgeving. **Effectieve communicatie en veranderingsmanagement** zijn ook integrale onderdelen van een goed ontwikkeld plan, met strategieën voor het communiceren van de doelen en voordelen van digitale transformatie aan de schoolgemeenschap, het managen van verwachtingen en het aanpakken van eventuele weerstand tegen verandering.

Bovendien voorziet een plan in mechanismen voor **voortdurende evaluatie en feedback**, zodat schoolleiders de effectiviteit van de digitale transformatie kunnen beoordelen, verbeterpunten kunnen identificeren en het plan kunnen aanpassen op basis van praktijkervaringen en veranderende behoeften. Deze proactieve aanpak houdt ook rekening met mogelijke uitdagingen of tegenslagen

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

tijdens de implementatie, waardoor verstoringen tot een minimum worden beperkt en het implementatieproces veerkrachtiger wordt.

Samenwerking met Stakeholders

De volgende groepen moeten worden beschouwd als **stakeholders** bij de **digitale transformatie** van een school: **onderwijzend** en niet-onderwijzend **schoolpersoneel**, **studenten**, **families** van studenten, **beleidsmakers**, **de technologische industrie**. Een **schoolleider** moet om verschillende **cruciale redenen** samenwerken met **stakeholders** bij het plannen van de **digitale transformatie** van een school. Eerst en vooral brengen **stakeholders** verschillende perspectieven en expertise aan tafel. Door hen bij het planningsproces te betrekken, zorg je ervoor dat beslissingen goed onderbouwd zijn en rekening houden met verschillende standpunten. Deze gezamenlijke aanpak leidt tot uitgebreidere en effectievere strategieën voor het integreren van **technologie** in de **onderwijsomgeving**. Bovendien helpt het betrekken van **stakeholders** bij de planning om een gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid bij het **digitale** transformatie-initiatief op te bouwen. Als individuen of groepen het gevoel hebben dat hun inbreng gewaardeerd wordt, zullen ze eerder geneigd zijn om de implementatie te steunen en er actief aan deel te nemen. Samenwerking met **stakeholders** is essentieel voor het afstemmen van **digitale** transformatie-inspanningen op de **educatieve doelen** en missie van de school. Het zorgt ervoor dat **de integratie van technologie** de algemene visie van de school en haar inzet voor **het succes van leerlingen ondersteunt**. Deze afstemming is cruciaal voor het creëren van een samenhangende en doelgerichte benadering van het gebruik van **technologie** in **het onderwijs**. **Stakeholders** kunnen ook waardevolle financiële, technische of personele middelen bijdragen om de **digitale transformatie** te ondersteunen. Door hen vroeg in het planningsproces te betrekken, kunnen **schoolleiders** potentiële bronnen van ondersteuning identificeren en beschikbare middelen effectief inzetten, wat bijdraagt aan het succes en de duurzaamheid van het initiatief. Bovendien helpt samenwerking met **stakeholders** om zorgen en weerstand tijdens het **digitale** transformatieproces weg te nemen. **Stakeholders** kunnen verschillende perspectieven of bedenkingen hebben over de veranderingen, en hen betrekken bij de planningsfase biedt een kans om deze zorgen weg te nemen, de voordelen van **digitale transformatie** over te brengen en strategieën te ontwikkelen om weerstand te overwinnen. Verschillende **stakeholders**, waaronder **leerkrachten**, **ouders**, **leerlingen** en **leden van de gemeenschap**, kunnen verschillende behoeften en verwachtingen hebben met betrekking tot de **digitale transformatie**. Door met hen samen te werken kunnen **schoolleiders** plannen op maat maken, zodat het initiatief voldoet aan de specifieke eisen van verschillende **stakeholders** en er een meer inclusief en ondersteunend implementatieproces ontstaat. In de context van professionele ontwikkeling, die cruciaal is voor een succesvolle **technologie-integratie**, is samenwerking met **leerkrachten** en **medewerkers** essentieel. Door hen bij het planningsproces te betrekken, kunnen hun behoeften op het gebied van professionele ontwikkeling worden vastgesteld en kan ervoor worden gezorgd dat leerkrachten voldoende zijn opgeleid om **technologie** effectief in het curriculum te integreren. Tot slot is samenwerking met verschillende **stakeholders in de gemeenschap**, zoals **ouders**, **lokale bedrijven** en **gemeenschapsorganisaties**, essentieel omdat scholen integraal deel uitmaken van hun gemeenschap. Het betrekken van deze **stakeholders** helpt bij het creëren van een breder ondersteuningsnetwerk voor het **digitale** transformatie-initiatief en bevordert een gevoel van eenheid en gedeelde verantwoordelijkheid voor het succes van de school.

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

Duidelijk beleid

Het opstellen van **duidelijk beleid** is om verschillende redenen essentieel bij het plannen van de **digitale transformatie** van een school. Eerst en vooral biedt **duidelijk beleid** een expliciete leidraad en richting voor alle **belanghebbenden** die betrokken zijn bij het **digitale** transformatieproces. Ze helpen verwachtingen te stellen en een kader te scheppen voor besluitvorming en implementatie. Dit **beleid** speelt ook een cruciale rol bij het waarborgen van consistentie in de besluitvorming op verschillende afdelingen, niveaus en klaslokalen, waardoor eerlijkheid en billijkheid in de hele school worden bevorderd. Bovendien zijn scholen onderworpen aan verschillende wettelijke en regelgevende vereisten, vooral met betrekking tot **het gebruik van technologie**, privacy van gegevens en beveiliging. **Duidelijk beleid** helpt ervoor te zorgen dat de school zich aan deze wetten houdt, waardoor het risico op juridische problemen afneemt.

Daarnaast dienen **beleidsregels** als hulpmiddel voor **risicomanagement**, zodat scholen potentiële risico's in verband met **digitale transformatie kunnen** identificeren en protocollen kunnen opstellen om deze risico's effectief te beperken. **Duidelijke richtlijnen** zijn essentieel geworden in **de technologie**, waar gegevensbeveiliging en privacy van het grootste belang zijn. Ze schetsen verwachtingen en procedures voor het omgaan met gevoelige informatie en het beschermen van leerlingen, personeel en de schoolgemeenschap tegen mogelijke inbreuken en ongeautoriseerde toegang.

Verder helpt **beleid** bij het effectief **toewijzen van middelen** door een routekaart te bieden voor budgettering en de verdeling van middelen, op gebieden zoals **technologieaankopen, professionele ontwikkeling** en voortdurende ondersteuning. **Communicatie** is essentieel in elk veranderingsproces. **Beleidsregels** dienen als communicatiemiddel om ervoor te zorgen dat alle **belanghebbenden** op de hoogte zijn van de verwachtingen en richtlijnen met betrekking tot **digitale transformatie**. Deze transparantie schept vertrouwen en helpt verwachtingen te managen binnen de schoolgemeenschap.

Daarnaast kan **beleid** verwachtingen schetsen voor **professionele ontwikkeling** met betrekking tot **technologie-integratie**, waardoor een cultuur van voortdurend leren onder docenten wordt bevorderd. Goed gedefinieerde procedures zorgen voor aanpassingsvermogen en schaalbaarheid, omdat ze kunnen worden bijgewerkt om in te spelen op nieuwe uitdagingen en kansen die zich voordoen door **de** zich ontwikkelende **technologie**. Dit aanpassingsvermogen zorgt ervoor dat de **digitale strategie** van de school relevant en praktisch blijft. Belangrijk is ook dat **beleid** een basis biedt voor **verantwoording**. Als de verwachtingen duidelijk zijn geschetst, wordt het gemakkelijker om te beoordelen of individuen of afdelingen aan deze verwachtingen voldoen, wat bijdraagt aan de evaluatie van het succes van het **digitale** transformatie-initiatief.

Tot slot zorgt het betrekken van de schoolgemeenschap bij het opstellen van **beleid**, inclusief ouders en leerlingen, ervoor dat de richtlijnen de waarden en verwachtingen van de bredere gemeenschap weerspiegelen. Deze gezamenlijke aanpak bevordert een gevoel van eigenaarschap en betrokkenheid, en stemt het **digitale** transformatie-initiatief af op de collectieve visie en aspiraties van de schoolgemeenschap.

Aanpak voor risicobeperking

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie houdt geen goedkeuring in van de inhoud, die uitsluitend de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat. [Projectnummer: 2021-1-BG01-4KA220-SCH-000032711].

Een **schoolleider** moet bij het plannen van de **digitale transformatie** van een school kiezen voor een **risicobeperkende aanpak** in plaats van het schenden van **kinderrechten** zoals beschreven in het **VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind** in naam van de **veiligheid**. **Schoolleiders** hebben een **wettelijke** en **ethische verantwoordelijkheid** om de rechten en het welzijn van **leerlingen** te beschermen en het schenden van **kinderrechten**, zelfs in naam van **de veiligheid**, kan **juridische gevolgen hebben** en de reputatie van de school schaden. Met een **risicobeperkende aanpak** kunnen **schoolleiders** een balans vinden tussen **veiligheid** en **privacybescherming**. Het gaat hierbij om het implementeren van maatregelen die **de veiligheid van leerlingen** waarborgen zonder hun recht op **privacy** en **vrijheid** in gevaar te brengen. Door **de rechten van kinderen** te respecteren, bouw je vertrouwen op binnen de **schoolgemeenschap**. **Ouders, leerlingen** en **medewerkers zullen digitale transformatie-initiatieven** eerder steunen als ze er zeker van zijn dat **de rechten van kinderen** prioriteit krijgen en beschermd worden. Het bevorderen van een positieve **leeromgeving** is essentieel voor **de ontwikkeling van leerlingen**, en het schenden van **kinderrechten** in naam van **veiligheid** kan een sfeer van wantrouwen en toezicht creëren, met negatieve gevolgen voor de algehele **onderwijservaring van leerlingen**.

Veel **scholen** geven prioriteit aan waarden als **respect, waardigheid** en **inclusiviteit**. Een **risicobeperkende aanpak** sluit aan bij deze waarden door ervoor te zorgen dat **veiligheidsmaatregelen worden** geïmplementeerd op een manier die de rechten en waardigheid van elke **leerling respecteert**. Als specifieke **beveiligingsmaatregelen** niet zorgvuldig worden geïmplementeerd, kunnen ze leiden tot **discriminatie** of **stigmatisering van groepen studenten**. Een **risicobeperkende aanpak** houdt rekening met mogelijke negatieve gevolgen en streeft ernaar een **veilige omgeving te creëren** zonder zich oneerlijk te richten op een **studentendemografie**. Prioriteit geven aan **kinderrechten** door middel van een **risicobeperkende aanpak** draagt bij aan de betrouwbaarheid van de **school** op de lange termijn, aangezien **ouders** en **leerlingen** eerder geneigd zullen zijn om zich positief in te laten met **de digitale transformatie van de school** als ze er vertrouwen in hebben dat hun rechten worden gewaarborgd. **Scholen** moeten voldoen aan verschillende **regels** met betrekking tot **kinderrechten, gegevens privacy** en **beveiliging**. Een **risicobeperkende aanpak** zorgt ervoor dat de **school** aan deze **regels** voldoet en voorkomt **juridische problemen** en mogelijke boetes in verband met overtredingen.

Digitale transformatie in het onderwijs moet de **leerervaring** verbeteren, en een **risicobeperkende aanpak** richt zich op het implementeren van **beveiligingsmaatregelen** die de **educatieve effectiviteit** van **technologie-integratie** niet belemmeren, zodat **leerlingen** kunnen profiteren van innovatieve **leermiddelen** en **hulpmiddelen**. **Scholen** dragen ook bij aan de ontwikkeling van **verantwoordelijk digitaal burgerschap** bij **leerlingen** door **de rechten van kinderen te respecteren**. **Leerlingen** leren over hun rechten en het **ethisch gebruik van technologie** is essentieel voor hun **digitale geletterdheid**. Concluderend kan worden gesteld dat een **risicobeperkende aanpak** essentieel is voor **schoolleiders** die **digitale transformatie** plannen, omdat deze aanpak prioriteit geeft aan **kinderrechten, privacy** beschermt en een positieve en **veilige leeromgeving** bevordert. Deze aanpak zorgt ervoor dat **beveiligingsmaatregelen** doordacht worden geïmplementeerd en in lijn zijn met **de waarden** en **wettelijke verplichtingen van de school**.

4. Beleidsaanbevelingen

EU-niveau

Ondersteuning van internationaal onderzoek naar alle aspecten van digitalisering

Ondersteuning van internationaal onderzoek naar alle aspecten van **digitalisering**. Ondersteuning van internationaal onderzoek naar **digitalisering** voor goed geïnformeerd **beleid** dat van invloed is op **scholen**. **Wereldwijd samenwerken** is essentieel om **trends te** begrijpen, *best practices* te delen en uitdagingen in **onderwijstechnologie** aan te pakken. Deze aanpak geeft **beleidsmakers** toegang tot baanbrekende kennis en zorgt ervoor dat **het beleid** in lijn is met de laatste onderzoeksresultaten. Samenwerking vergemakkelijkt ook de ontwikkeling van wereldwijde **normen** en **ethische kaders** voor het gebruik van gegevens in **scholen**, waardoor verantwoordelijke praktijken worden bevorderd. **Beleidsmakers** kunnen bijdragen aan en profiteren van internationale initiatieven, zodat **het beleid inclusief** en **ethisch digitaal onderwijs** ondersteunt. Wereldwijde contacten helpen **beleidsmakers** te anticiperen en te reageren op opkomende **technologieën**, waardoor **innovatie** in **schoolomgevingen** wordt gestimuleerd. In het algemeen is **het ondersteunen van internationaal onderzoek** cruciaal voor het vormgeven van effectief en toekomstgericht **beleid** in het dynamische landschap van **digitaal onderwijs**.

De ontwikkeling van nieuwe methoden ondersteunen

De ontwikkeling van nieuwe **digitaliseringsmethoden** ondersteunen om ervoor te zorgen dat **scholen** profiteren van de nieuwste innovaties. Deze proactieve aanpak bevordert **wereldwijde samenwerking**, waardoor **beleidsmakers kunnen** bijdragen aan en leren van **internationale initiatieven**. Het pakt ook unieke **onderwijsuitdagingen aan**, bevordert **het aanpassingsvermogen** en zorgt ervoor dat **Europese scholen** voorop blijven lopen op het gebied van **digitaal leren**.

Het ondersteunen van de opschaling van methodes die bewezen hebben goed te werken

Ondersteunen van de opschaling van methoden waarvan bewezen is dat ze goed werken. **Ondersteunen van de opschaling van succesvolle digitale onderwijsmethoden** voor wijdverspreide verbetering. Deze aanpak bevordert **samenwerking**, **verspreiding** en verdere investeringen in **bewezen praktijken** in **Europese scholen** om duurzaamheid te garanderen en verantwoord gebruik te maken van beperkte financiële en personele middelen. **Beleidsmakers** kunnen gebruik maken van succesvolle modellen, de impact maximaliseren en een samenhangende **digitale onderwijservaring** van hoge kwaliteit creëren. **Het ondersteunen van de opschaling van effectieve methoden** is essentieel voor **innovatie** en **verbetering** in **het Europese onderwijs**.

Nationaal niveau

Voltooing van de bijscholing van docenten

Actualiseer dringend de pre- en in-service **training van leerkrachten** voor een succesvolle **digitale transformatie van scholen**. De snelle evolutie van technologie vereist dat **leerkrachten** over de nieuwste vaardigheden beschikken om digitale hulpmiddelen effectief in het onderwijs te integreren. Regelmatige **bijscholing** zorgt ervoor dat **leerkrachten** kunnen omgaan met nieuwe technologieën, waardoor ze meer vertrouwen krijgen en vaardiger worden. Deze proactieve aanpak pakt ook de **digitale kloof** tussen leerlingen aan en bevordert gelijke toegang tot onderwijsmiddelen. Bovendien sluit de bijgewerkte **lerarenopleiding** aan bij bredere **onderwijsdoelen** door een digitaal geletterde en flexibele beroepsbevolking te kweken die cruciaal is voor de wereldeconomie van de 21e eeuw.

Curriculum afstemming

Beleidsmakers op nationaal niveau in Europa moeten dringend iets doen aan de verouderde aspecten van **leerplannen** die niet voldoen aan de behoeften van de 21e eeuw. Veel van de huidige **leerplannen moeten** cruciale onderdelen bevatten om **digitale geletterdheid, kritisch denken** en **interdisciplinair leren te** bevorderen. Ze moeten leerlingen uitrusten met essentiële **digitale vaardigheden**, waardoor ze onvoorbereid zijn op een wereld waarin technologie een integraal onderdeel is van het leven en werken. Bovendien belemmert het ontbreken van aandacht voor **ethisch** en **verantwoord technologiegebruik** de ontwikkeling van verantwoordelijke digitale burgers. **Beleidsmakers** moeten prioriteit geven aan onmiddellijke updates om ervoor te zorgen dat **het onderwijs is afgestemd** op de eisen van het digitale tijdperk, zodat studenten klaar zijn voor diverse toekomstige paden.

Meer autonomie voor scholen

Het toekennen van meer **autonomie** aan scholen is cruciaal voor een succesvolle **digitale transformatie**, en nationale **beleidsmakers spelen hierbij** een cruciale rol. **Autonomie** stelt scholen in staat om hun **digitale strategieën** op maat te maken, snel te reageren op opkomende trends en innovatie te stimuleren. Het geeft **leerkrachten** de mogelijkheid om te experimenteren met verschillende tools en methodologieën, wat de leerervaring verbetert. **Professionele ontwikkeling** op maat wordt mogelijk, zodat **leerkrachten** goed voorbereid zijn op het digitale tijdperk. **Autonomie** moedigt ook de betrokkenheid van de gemeenschap aan en stemt digitale initiatieven af op lokale verwachtingen. Het bevordert het gevoel van verantwoordelijkheid en eigenaarschap onder **schoolleiders**, waardoor betrokkenheid bij succesvolle en duurzame digitale initiatieven wordt gestimuleerd. Flexibele **toewijzing van middelen** zorgt voor een strategische inzet van technologie-infrastructuur en personeelsontwikkeling. Door **leerkrachten autonomie** te geven, wordt hun professionele betrokkenheid vergroot en samenwerking bevorderd. Door het belang van de lokale context te erkennen, stelt **autonomie** scholen in staat om beslissingen te nemen op basis van de unieke behoeften van de gemeenschap. **Autonomie** zorgt voor aanpassingsvermogen aan de veranderende behoeften van leerlingen en is daarmee een fundamentele strategie voor succesvolle digitale transformatie.

Adequate toewijzing van middelen voor infrastructuur en personeel

Nationale **beleidsmakers spelen** een cruciale rol in de **digitale transformatie van scholen** door te zorgen voor middelen voor infrastructuur en personeel. Voldoende financiering is cruciaal om technologie naadloos te integreren en alle **scholen** gelijke toegang tot digitale hulpmiddelen te geven. **De vaardigheid** en beschikbaarheid **van leerkrachten** is essentieel en vereist investeringen in **programma's voor professionele ontwikkeling**. Voortdurende toewijzing van middelen is nodig voor onderhoud, technische ondersteuning en gegevensbeveiliging. Financiering is ook essentieel voor **leerhulpmiddelen**, toegankelijkheidstools en voortdurende innovatie door middel van onderzoeks- en ontwikkelingsinitiatieven.

Lokaal niveau

Ondersteuningssysteem voor synergiën tussen industrie en scholen

Een **ondersteuningssysteem** opzetten voor synergiën tussen **het bedrijfsleven en scholen** om een succesvolle **digitale transformatie te** stimuleren. **Samenwerking met de industrie** zorgt ervoor dat **scholen** op de hoogte blijven van technologische ontwikkelingen en dat onderwijsprogramma's worden afgestemd op de behoeften van de beroepsbevolking. Dit partnerschap biedt **mogelijkheden voor professionele ontwikkeling** voor **docenten**, toegang tot bronnen uit de industrie en verbetering van het curriculum om leerlingen voor te bereiden op praktische toepassingen en uitdagingen in de echte wereld. Bovendien faciliteert het stages en ondernemersinspiratie, waardoor innovatie wordt gestimuleerd. De feedback van **de industrie** helpt om onderwijsprogramma's aan te passen aan veranderende behoeften, terwijl **loopbaanbegeleiding** en maatschappelijke betrokkenheid de banden tussen **scholen** en de lokale beroepsbevolking versterken en bijdragen aan de algemene vooruitgang van de gemeenschap.

Infrastructuur optimalisatie

De schoolinfrastructuur optimaliseren voor een succesvolle **digitale transformatie**. Dit zorgt voor betrouwbare toegang tot technologie, bevordert gelijke leermogelijkheden en naadloze integratie van digitale hulpmiddelen in het curriculum. Een goed geoptimaliseerde infrastructuur maakt efficiënt gegevensbeheer mogelijk, ondersteunt leermogelijkheden op afstand en bevat voorzieningen voor technische ondersteuning, onderhoud en beveiligingsmaatregelen. **Schaalbaarheid** is essentieel, zodat **scholen kunnen** inspelen op toekomstige groei en technologische vooruitgang. **Beleidsmakers** moeten ook prioriteit geven aan de ondersteuning van professionele ontwikkeling voor **leerkrachten**, om innovatie en aanpassingsvermogen in het steeds veranderende landschap van **digitaal onderwijs** te stimuleren.

